

راهکاری برای جلوگیری فرار مالیاتی

علیرضا ترحمی*؛ یکی از مشکلات اصلی فعالان بخش توزیع کالا و خدمات، تشخیص میزان مالیات بر مبنای شاخص‌هایی بوده که در بسیاری از موارد نشان‌دهنده عملکرد واحدهای صنفی نیست. این امر موجب بی‌عدالتی مالیاتی در بخش واحدهای صنفی شده و همواره باعث اعتراض صاحبان مشاغل بوده است. هرچند به دلیل نبودن آمار و اطلاعات به صورت قطعی نمی‌توان درباره وضع موجود صحبت کرد اما شاید بتوان گفت ۷۰ درصد از فعالان شبکه توزیع کالا و خدمات بیش از مقدار واقعی، مالیات پرداخت می‌کنند و در بسیاری از موارد این مهم باعث تعطیلی دفاتر بعضی از آنها شده است. علاوه بر این ۳۰ درصد از واحدهای صنفی که به جرات می‌توان گفت سهم بالایی از بازار را در اختیار دارند، کمتر از مقداری که قانون مشخص کرده، مالیات پرداخت می‌کنند و به‌عبارتی فرار مالیاتی دارند. نکته مهم اینکه این افراد علاوه بر در اختیار داشتن سهم بالای بازار و فرار مالیاتی، قدرت بسیاری در جهت‌دهی جریان‌های اقتصادی دارند و در سال‌های گذشته تلاش‌های اتاق اصناف و دیگر نهادهای پیاده‌سازی عدالت را بی‌نتیجه گذاشته‌اند. این مشکلات باعث شده طرح باران یا تجهیز واحدهای صنفی به صندوق مکانیزه فروش به صورت رایگان در اتاق اصناف شکل بگیرد تا بتواند به اینکده اتاق اصناف مجوز رسمی فعالیت به واحدهای صنفی می‌دهد، بتواند با پیاده‌سازی صندوق مکانیزه فروش که پیش‌شرط فعالیت واحد صنفی است به برقراری عدالت مالیاتی کمک کند. براساس رویه معمول سال‌های گذشته و با توجه به توافق سازمان امور مالیاتی با اتحادیه‌های صنفی، میزان مالیات واحدهای صنفی بر مبنای مالیات سال قبل به اضافه درصدی افزایش تعیین می‌شد. همچنین سازمان امور مالیاتی تعدادی از پرونده‌های مالیاتی واحدهای صنفی را به‌عنوان نمونه‌بازبینی می‌کرد؛ مالیات این پرونده‌ها علاوه بر اینکه براساس توافق صورت گرفته، دریافت می‌شد، توسط کارشناس مالیاتی نیز مورد رسیدگی قرار می‌گرفت. این رویه به اشکالات زیر را به وجود آورده است: اول اینکه در بسیاری از موارد واحد صنفی شناخته شده‌ای به صورت چند سال متوالی به عنوان نمونه انتخاب شده است. با توجه به عدم شفافیت اطلاعات فعالیت واحدهای صنفی، در بسیاری از موارد کارشناسان مالیاتی شاخص‌هایی را ملاک تشخیص مالیات قرار می‌دهند که نشان‌دهنده دقیق فعالیت، درآمد و سود واحدهای صنفی نیست و در بسیاری از موارد این شاخص‌ها تنها میزان فروش را مشخص می‌کند نه میزان سود واحد صنفی را. دوم اینکه در بسیاری از موارد به دلایل گوناگون یک واحد صنفی در یک سال کمتر از سال قبل درآمد و سود کسب می‌کند اما به دلیل توافق ناگزیر به پرداخت مالیات براساس سربر معقول سال گذشته می‌باید می‌شود این وضع سالیان متمادی در کسب و کار او اثر نامطلوب داشته باشد. مشکل سوم اینکه رویه حاکم بر تشخیص مالیات و شاخص‌های مختلف به دلیل عدم شفافیت اطلاعات باعث شده زمینه گسترش فساد در فرآیندهای وصول مالیات به وجود آید و برخی از فعالان واحدهای صنفی تلاش می‌کنند با میزان مالیاتی به توافق برسند به جای اینکه به توافق سازمان امور مالیاتی با اتحادیه عمل کنند.

گسترش عدالت مالیاتی

از دیگر ویژگی‌های طرح باران، گسترش عدالت مالیاتی است. شفاف نبودن شبکه توزیع کالا و خدمات باعث شده کانون‌های ثروت شبکه توزیع شکل بگیرند و این کانون‌های ثروت با در اختیار داشتن سهم بالایی از بازار سهم کمی در پرداخت مالیات داشته باشند. به طوری که مالیات پرداختی توسط صاحبان مشاغل سهم بسیار اندکی در بودجه دولت به خود اختصاص داده است و سهم آنها در پرداخت مالیات بسیار از سهم حقوق‌بگیران دولت و بخش خصوصی کمتر است. فرار مالیاتی بسیاری از این صاحبان ثروت باعث شده فشار نظام مالیاتی برای وصول مالیات بر واحدهای صنفی بیشتر شود و این فشار مضاعف به دلیل عدم وجود اطلاعات شفاف، باعث می‌شود بی‌عدالتی در جامعه شده است. این بی‌عدالتی که عواقب زیانباری برای جامعه دارد عبارت از گسترش نارضایتی، مشکوک بودن صاحبان مشاغل به نظام وصول مالیات و بی‌اعتمادی به مدیران نظام مالیاتی است. تجربه سال‌های گذشته نشان می‌دهد در عمل ابزار مالیات در راستای کمک به اصلاح دوره‌های رکود نبوده و در بسیاری از موارد در زمان رکود بازار و اقتصاد، درآمد‌های مالیاتی افزایش یافته است و در دوره‌های رونق اقتصادی درآمدهای مالیات با همان شدت رونق، افزایش نیافته است و در بسیاری از موارد قانون مالیات‌ها در راستای ابزار برای کمک به رونق اقتصادی نبوده است. زیرا درآمد‌های مالیاتی براساس اطلاعات درست، دریافت نشده‌اند و سیاست‌گذاران نتوانستند از این ابزار برای کاهش زمان دوره‌های مختلف رکود استفاده کنند.

کارشناس ارشد سازمان امور مالیاتی*وزیر صنعت، معدن و تجارت:**

قرارداد پترو محرمانه است

گروه اقتصادی؛ وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: قرارداد پترو «محرمانه» است. محمدرضا نعمت‌زاده درباره توافقات دولت یازدهم با شرکت خودروسازی پژو-سیتروئن فرانسه گفت: پرداخت غرامت پژو به ایران در قرارداد جدید دیده شده اما توافقات قرارداد جدید ایران خودرو و پژو محرمانه است. وی درباره تعیین تکلیف قیمت‌گذاری خودرو نیز افزود: شورای اقتصاد هنوز نظر خود را درباره خروج خودرو از فهرست کالاهای انحصاری اعلام نکرده البته هنوز هم تصمیمی درباره قیمت‌گذاری براساس عرضه و تقاضا صورت نگرفته است. وزیر صنعت، معدن و تجارت در ادامه یادآور شد: از روزی که کار را در وزیرخانه شروع کردیم، گفتیم باید چهره صنعت خودرو را از این وضعی که علیه آن جوک درست می‌کنند، تغییر دهیم. وی با بیان اینکه تولید خودرو مرغوب و قابل رقابت بسیار مشکل است، افزود: چهره اجتماعی صنعت خودرو باید تغییر کند. ابتدا باید کیفیت محصول افزایش و سپس آگاهی درستی به جامعه انتقال یابد. وزیر صنعت، معدن و تجارت اضافه کرد: اصلاحیه این نام‌های اجرایی قانون حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان خودرو هفته گذشته نهایی شده و تا یک ماه آینده اجرایی خواهد شد.

آنچه از قرارداد اعلام شد

پس از آنکه هاشم بکه‌زارع، مدیر عامل گروه صنعتی ایران خودرو در حاشیه سفر رئیس جمهوری ایران به پاریس، قراردادی را با کارلوس تاوایر، رئیس هیأت مدیره شرکت پژو به امضا رساند آنچه با عنوان جزئیات قرارداد انتشار پیدا کرد به این صورت بود که حجم این قرارداد بالغ بر ۸۰۰ میلیون یورو است که بر این اساس ساماندهی تولید کنونی مدل‌های قدیمی پژو ۴۰۵ و پژو ۲۰۶ و تولید ۳ خودروی جدید پژو ۲۰۸، ۲۰۸ و ۲۰۱ از اواسط سال ۲۰۱۷ در آن پیش‌بینی شده است. در همین حال شرکت خودروسازی فرانسه پژو-سیتروئن از تأسیس یک شرکت مشترک با شرکت ایران خودرو برای ساماندهی تولید کنونی خودروهایش در ایران و آماده‌سازی تولید محلی خودروهای جدید خبر داده و گفته است شرکت تازه‌تأسیس با سرمایه‌گذاری تا ۴۰۰ میلیون یورو به طور مساوی از سوی ۲ طرف راه‌اندازی می‌شود.

پرداخت غرامت پژو را چه کسی تضمین می‌کند؟

آیا امضاکنندگان قرارداد اخیر ایران خودرو با پژو فرانسه باز پرداخت غرامت میلیاردی پژو به کشور را تضمین می‌کنند؟ قرارداد جدید پژو و ایران خودرو سرانجام پس از ماه‌ها چانه‌زنی هفته گذشته هم‌زمان با سفر رئیس‌جمهور به فرانسه به امضای مدیران عامل ۲ شرکت رسید. براساس این توافق‌نامه قرار است با سرمایه‌گذاری ۴۰۰ میلیون یورویی که به‌طور

مساوی از سوی ۲ طرف تأمین می‌شود کارکنانهای نزدیک تهران برای تولید ۳ مدل خودروی پژو ۲۰۸، ۲۰۸ و ۲۰۱ از اواسط سال ۲۰۱۷ تأسیس شود. قرارداد جدید پژو در حالی به امضا رسید که صنعت خودروسازی کشور سابقه خوبی در همکاری با این شرکت فرانسه ندارد. طبق قراردادی که در سال ۲۰۰۴ بین رؤسای جمهوری ایران و فرانسه امضا شده بود، شرکت پژو باید فعالیت خود را از آن تاریخ آغاز می‌کرد و تا سال ۲۰۱۴ ادامه می‌داد اما مسوولان این شرکت فرانسه با زیر پا گذاشتن این قرارداد از ابتدای سال ۱۳۹۱ همکاری خود را با ایران به‌یک‌باره قطع کردند و به‌دنبال آن شرکت ایران خودرو از ناحیه توقف ارسال قطعات متحمل خسارت‌های سنگین میلیاردی شد به‌نحوی که عرضه خودرو به بازار توسط این شرکت به‌شکل قابل توجهی کاهش یافت. ایران در آن سال از نظر حجم پس از فرانسه، دومین بازار بزرگ پژو بود اما پس از اینکه پژو در فوریه سال ۲۰۱۲ ارسال محموله‌های خود را به ایران متوقف کرد، فروش این خودرو ساز در ایران ۶۸ درصد کاهش یافت و به ۱۴ هزار دستگاه خودرو رسید. امروز با گذشت بیش از ۳ سال، شریک بدون‌خودروسازان ایرانی شرایط را برای دور جدید حضور خود در ایران مساعد دیده و اقدام به انعقاد قرارداد جدید با شریک گذشته خود کرده است. اما نکته قابل تأمل اینجاست، در این قرارداد جدید که نکات مثبتی از جمله سرمایه‌گذاری مشترک و صادرات را در خود دارد، چرا حرفی از پرداخت غرامت پژو به ایران خودرو مطرح نشده است؟ یک هفته از امضای قرارداد جدید می‌گذرد ولی هنوز مدیران ایران خودرو توضیحات

اعطای تسهیلات جدید مسکن به زوجین

مدیرعامل بانک مسکن از برنامه جدید تسهیلات مسکن برای زوجین خبر داد و گفت: به محض تصویب این طرح در بانک مرکزی و نهایی شدن در شورای پول و اعتبار، جزئیات آن اعلام خواهد شد. محمدهاشم بخت‌شکن در نشست خبری گفت: سیاست بانک مسکن پرداخت تسهیلات برای تأمین مالی اقشار میان‌درآمدی به ارزش ۵۰ درصد یک واحد مسکونی به منظور خرید است. وی رقم مطالبات معوق بانک مسکن را ۸ هزار میلیارد تومان که نسبت آن به مانده تسهیلات ۷ درصد است، ذکر و بیان کرد: از این رقم ۳ هزار میلیارد تومان مربوط به تسهیلات ارزی، ۳ هزار میلیارد تومان مربوط به تسهیلات بخش مسکن و یک‌هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان مربوط به مسکن مهر است. بدهی بانک مسکن به بانک مرکزی نیز فقط

ناشی از خطوط اعتباری مسکن مهر است. مدیرعامل بانک مسکن گفت: این بانک منابع کافی برای مسکن‌مهر را در اختیار دارد و براساس پیشرفت کار تسهیلات پرداخت می‌شود و ۴۶۰ هزار میلیارد ریال در این زمینه پرداخت شده و مابقی هم پرداخت خواهد شد. وی درباره افزایش قیمت اوراق مسکن عنوان کرد: بانک مسکن به‌دنبال این است که از ابزارهایی برای تقویت صندوق پس‌انداز ممتاز مسکن که امکان خرید و فروش در قالب حق تقدم اوراق است، استفاده کند. این در حالی است که ما دخالتی در قیمت و حجم معاملات اوراق مسکن نداریم و این مکانیزم عرضه و تقاضاست که قیمت را مشخص می‌کند. سقف خرید برای اوراق ۱۴۰ واحد است و خریدار تا ۴ ماه حق فروش را ندارد. با این کار زمینه سوداگری و سفته‌بازی قیمت مهار شده است.

میلیون تومان در سال این مؤدی به ۹۵۰ میلیون تومان رسید، زیرا سازمان فقط به اظهارنامه تکیه نمی‌کند و اطلاعات و شاخص‌های دیگر نیز ملاک است. عسگری ادامه داد: در پایان ماه میلادی ۷ میلیارد تومان کشف شده بوده و در اواخر دوره ریاست‌تعداد ۵۲ پرونده در تهران برای رسیدگی وجود داشت که مطمئن است در چند پرونده از آنها بیش از ۱۰۰ میلیارد تومان مالیات در خواهد آمد. عسگری یکی از دلایل اعتراضات به سازمان را همین موضوع دانست و افزود: زمانی که مالیات یک

وام

مدیرعامل بانک مسکن از برنامه جدید تسهیلات مسکن برای زوجین خبر داد و گفت: به محض تصویب این طرح در بانک مرکزی و نهایی شدن در شورای پول و اعتبار، جزئیات آن اعلام خواهد شد. محمدهاشم بخت‌شکن در نشست خبری گفت: سیاست بانک مسکن پرداخت تسهیلات برای تأمین مالی اقشار میان‌درآمدی به ارزش ۵۰ درصد یک واحد مسکونی به منظور خرید است. وی رقم مطالبات معوق بانک مسکن را ۸ هزار میلیارد تومان که نسبت آن به مانده تسهیلات ۷ درصد است، ذکر و بیان کرد: از این رقم ۳ هزار میلیارد تومان مربوط به تسهیلات ارزی، ۳ هزار میلیارد تومان مربوط به تسهیلات بخش مسکن و یک‌هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان مربوط به مسکن مهر است. بدهی بانک مسکن به بانک مرکزی نیز فقط

میلیون تومان در سال این مؤدی به ۹۵۰ میلیون تومان رسید، زیرا سازمان فقط به اظهارنامه تکیه نمی‌کند و اطلاعات و شاخص‌های دیگر نیز ملاک است. عسگری ادامه داد: در پایان ماه میلادی ۷ میلیارد تومان کشف شده بوده و در اواخر دوره ریاست‌تعداد ۵۲ پرونده در تهران برای رسیدگی وجود داشت که مطمئن است در چند پرونده از آنها بیش از ۱۰۰ میلیارد تومان مالیات در خواهد آمد. عسگری یکی از دلایل اعتراضات به سازمان را همین موضوع دانست و افزود: زمانی که مالیات یک

فروش نفت بوروی شد

شرکت ملی نفت به طور رسمی با کلی‌دزدن پروژه حذف تدریجی دلار از معاملات نفتی ایران، به مشتریان خود توصیه کرد فروش نفت یا وصول مطالبات معوق با اولویت یورو انجام شود. به گزارش مهر، با لغو تحریم‌ها و وصول مطالبات معوق از پالایشگاه‌های به‌هنگار به شرکت ملی نفت اجتماعی در جلسات شورا، یونان، شل انگلیس، اینوک امارات عربی متحده و چندین شرکت کوچک و بزرگ نفتی برای وصول میلیاردها دلار پول نفت آغاز شده است. با این وجود شرکت ملی نفت ایران به طور رسمی با کلی‌دزدن پروژه حذف دلار از معاملات نفتی ایران، به مشتریان خود توصیه کرد فروش نفت یا وصول مطالبات معوق صرفاً با اولویت یورو انجام شود. صفر علی کرمانی، معاون مدیر امور بین‌الملل در بازاریابی و عملیات نفت‌خام شرکت ملی نفت ایران هم با تأیید کلید

نفت

خوردن پروژه حذف دلار از معاملات نفتی ایران، گفت: اولویت نخست ایران برای دریافت پول و مطالبات نفتی «یورو» است. از سوی دیگر وزیر نفت با اشاره به امضای قرارداد فروش نفت به تونسال از امضای قرارداد مشابه با ائی ایتالیا تا چند روز آینده خبر داد. بیژن نامدار زنگنه در این‌باره گفت: بدهی اینوک امارات (۵۳ میلیارد دلار) در چند روز آینده دریافت می‌شود. زنگنه با اشاره به اینکه قرارداد فروش نفت‌خام ایران به شرکت فرانسوی توتال ۱۶ فوریه برابر با ۲۷ بهمن‌ماه اجرایی می‌شود، تصریح کرد: براساس قرارداد امضا شده میان شرکت ملی نفت ایران و توتال، این شرکت فرانسوی روزانه ۱۶۰ هزار بشکه نفت‌خام ایران را راهی قاره سبز می‌کند. زنگنه مقدار درخواستی آنی برای خرید نفت‌خام از ایران را روزانه ۱۰۰ هزار بشکه عنوان کرد و یادآور شد: پالایشگری ایتالیایی سارس خواستار خرید روزانه ۶۰ تا ۷۰ هزار بشکه نفت‌خام از ایران است.

سر خط خبر

■ کانادا اعلام کرد، بخشی از تحریم‌ها علیه ایران از جمله ممنوعیت ارائه خدمات مالی و واردات و صادرات را لغو کرده است اما همه درخواست‌ها برای مجوزهای صادرات به ایران به صورت یک به یک مورد بررسی قرار خواهد گرفت. ■ **آمار سازمان هواپیمایی کشوری** نشان می‌دهد در دی امسال آسمان ایر با ۶۴ درصد رکورد پروازهای تاخیردار را شکست. ■ **یلومبرگ** با بررسی وضع ۶۳ کشور جهان براساس شاخص فلاکت، ونزولا را با تورم ۹۸/۳ درصدی به‌عنوان مفلوک‌ترین کشور معرفی کرد و ترکیه را در رتبه ۸ از این نظر قرار داد. ■ **مشاور وزیر صنعت** از تشکیل صندوق کارآفرینی زنان در برنامه ششم توسعه خبر داد و گفت: معاونت‌های وزارت صنعت، طرح‌های خود را برای افزایش اشتغال زنان در حوزه صنعت و معدن ارائه کردند. ■ **سیدجلال ابراهیمی**، دبیرکل شورای مشترک بازرگانی ایران و ترکیه درباره شکایت گازی ترکیه از ایران و درخواست این کشور برای پرداخت غرامت یک میلیارد دلاری ایران براساس رای دادگاه بین‌المللی عنوان کرد: با توجه به روابط دوستانه و همجواری ایران و ترکیه این مساله از طریق مذاکره و مصالحه بین ۲ طرف قابل حل خواهد بود. ■ **سیدمصطفی سیدهاشمی**، رئیس هیأت مدیره شرکت مخابرات ایران در واکنش رسمی به بازپس‌گیری سهام مسکن در ماده ۱۷ قانون برنامه ششم توسعه، گفت: پول این شبکه توسط مخابرات به دولت پرداخت شده اما می‌خواهند دارایی مخابرات را به زور پس بگیرند و این خلاف قانون است. ■ **مدیرعامل بانک ملی** از فروش ۸۸۰ میلیارد تومان اموال مزاد بانک ملی در ۱۰ ماه گذشته خبر داد. ■ **مدیرعامل ایران خودرو** با بیان اینکه از ابتدای سال ۹۳ هیچ خودروی ناقصی در کشور تولید نشده است، گفت: بدهی این شرکت به ۲ هزار ۶۰۰ میلیارد تومان رسید. علاوه بر اینکه در ۱۱ ماه گذشته به اندازه ۵ سال پیش برای مردم خودرو عوض کردیم.

بورس

بورس به ارتفاع ۷۴ هزار رسید
شاخص بورس در جریان معاملات دیروز بازار سرمایه با رشد ۴۱۹ واحدی به ارتفاع ۷۴ هزار واحدی صعود کرد. به گزارش تسنیم، در پایان معاملات دیروز بازار سرمایه تعداد ۱۷۳۲ میلیون سهم و حق تقدم به ارزش ۳۳۴ میلیارد تومان در ۱۱۴ هزار نوبت مورد دادوستد قرار گرفت. شاخص بورس هم با ثبت رشد ۴۱۹ واحدی و تحت تأثیر مثبت نمادهای معاملاتی حکشتی، فعلی، شبنندر، و صندوق و خودرو به ارتفاع ۷۴ هزار و ۱۰۳ واحد صعود کرد. شاخص‌های اصلی بازار سرمایه نیز همانند روزهای گذشته دیروز مثبت بودند به طوری که شاخص قیمت ۱۶۱ واحد، کل ۲۰۱ واحد، قیمت ۱۷۰ واحد، آزادشماره ۶۱۰ واحد، بازار اول ۲۷۸ واحد و شاخص بازار دوم ۱۰۰۳ واحد رشد کردند. براساس این گزارش، در بازارهای فرابورس ایران هم با معامله ۳۳۷ میلیون ورقه به ارزش ۲۴۴ میلیارد تومان در ۳۳ هزار نوبت، آیفکس ۱۹۹ واحد رشد کرد و به ارتفاع ۸۰۲ واحد رسید. در همین حال پایگاه خبری بی‌زنس اینستاپی‌ر آمریکا با اشاره به رشد ۲۵ درصدی بورس تهران در ماه ژانویه نوشت: فقط یک نقطه در دنیا باقی مانده که می‌توان با سرمایه‌گذاری در آن جلوی آب رفتن دارایی‌ها و متحمل شدن زیان‌های مالی را گرفت و آن بورس تهران است.

بازار**تخم مرغ ارزان و ماهی گران شد**

هر کیلو محصول پروتئینی	متوسط قیمت (تومان)
گوشت گوساله	۳۴۰۰۰
گوشت گوسفندی	۳۵۰۰۰
گوشت چرخ‌کرده گوساله	۳۲۰۰۰
فیله گوسفندی	۴۲۰۰۰
جگر گوسفندی	۳۵۰۰۰
گوشت مرغ	۵۶۰۰۰
جگر مرغ	۵۵۰۰۰
مرغ بسته‌بندی پاک شده	۵۹۰۰۰
فیله مرغ	۱۳۰۰۰
گوشت بوقلمون	۱۴۰۰۰
فیله بوقلمون	۱۲۰۰۰
ماهی قزل‌آلا پاک شده	۲۰۰۰۰
ماهی شوریده	۱۲۰۰۰
ماهی کیور	۱۲۰۰۰
ماهی حلواسیاه	۱۸۰۰۰
میگوی دریایی منجمد	۲۸۰۰۰
هر دانه تخم‌مرغ	۴۰۰
هر تخم‌مرغ	۱۲۰۰۰